

DIFFERENTIATIE TIPS VOOR LEERKRACHTEN BIJ DE HEROPSTART VAN SCHOLEN

De scholen starten weer op en wat nu? Hoe pak je dit als leerkracht aan? Wat kunnen je leerlingen al uit de aanlooplessen? Bij welke leerlingen is inoefenen tijdens de coronaperiode niet goed gelukt?

Hoe geef je nu les aan een groep leerlingen met zoveel verschillen? Met de 3 stappen van **directie instructie** kun je hier zeker mee aan de slag.

VOORAFGAAND AAN JE LES MET DIRECTE INSTRUCTIE: DOELEN SELECTEREN

Je selecteerde al doelen tijdens de aanlooplessen: herneem deze doelen eerst.

Daarna kies je nog **een beperkt aantal doelen**: wat vind je echt belangrijk dat je leerlingen **weten** en **kunnen** aan het einde van het schooljaar? Alle doelen halen lukt niet meer, daar leg je je dus best bij neer.

Stap 1

KORTE INTRODUCTIE + KORTE EVALUATIE

Stap 2

BASIS

zelfstandig werken

GEVORDERD

sprongen vooruit, meer **uitdaging**

VERLENGDE INSTRUCTIE

hulp van de leerkracht, extra uitleg, extra inoefenen

Stap 3

AFSLUITEND HERHALINGSMOMENT + ESSENTIE VASTZETTEN

STAP 1: KORTE INSTRUCTIE

Wat weten je leerlingen nog uit de aanlooplessen? Stel samen een mindmap op, herhaal moeilijke begrippen in een woordenweb, organiseer een korte quiz. Bespreek ook met de leerlingen wat ze nog moeten leren.

Maak de doelen van je les duidelijk voor je leerlingen: bespreek ze en maak ze zichtbaar. Noteer ze bijvoorbeeld op je bord.

Doe concrete stappen voor, geef veel voorbeelden. Denk hardop.

Leg moeilijke woorden en begrippen uit. Denk eraan dat sommige leerlingen een hele periode niet of weinig in aanraking kwamen met het Nederlands.

Ondersteun je uitleg visueel (gebruik foto's, prenten, tekeningen of pictogrammen) en combineer dus woord en beeld.

Hou je instructie doelgericht. Wat moeten leerlingen weten in functie van je doelen?

STAP 2: VERWERKING

Vertrek vanuit een korte analyse van de beginsituatie: welke leerlingen hebben meestal hulp nodig? Welke leerlingen zag je vaak online? Met welke leerlingen had je weinig contact? Welke leerlingen hebben een voorsprong opgebouwd?

Daarnaast kun je een snelle evaluatie organiseren: geef 5 opdrachten op niveau van het minimumdoel. De leerlingen noteren hun individueel antwoord op hun wisbordje en steken dan, op het teken van de leerkracht, het bordje samen in de lucht. De leerlingen noteren op de achterkant een streepje bij het juiste antwoord.

Vanuit je analyse en de scores kunnen de leerlingen in 3 groepen aan de slag: verlengde instructie (0,1, 2 of 3 op 5), zelfstandig werk (4 op 5) en uitdaging (5 op 5).

DIFFERENTIATIE DOOR ZELFSTANDIG WERK:

Geef de leerlingen duidelijkheid:

- Wat moeten ze doen?
- Hoeveel tijd hebben ze?
- Mogen ze samenwerken met een chatfunctie of in een online-document op het schoolplatform?
- Wanneer mogen ze hulp vragen?
- Wat als ze klaar zijn?

Gebruik de BBBB-poster: www.klasse.be/195053/zelfsturing-posters-trek-je-plan/

Maak een hulprondje bij deze leerlingen en vraag na wat lukt en wat nog moeilijk is. Respecteer hierbij uiteraard de afstandsregels.

Voorzie verschillende hulpmaterialen en laat leerlingen kiezen welke ze gebruiken, bijvoorbeeld uitgeschreven voorbeeldoefeningen, stappenplannen, instructiefilmpjes.

Werk met verbeterseutels: je bewaart afstand en spaart tijd uit.

DIFFERENTIATIE DOOR VERLENGDE INSTRUCTIE:

Herstel de verbinding met de leerlingen waarmee je weinig contact hebt gehad. Zet deze leerlingen bij elkaar in de buurt. Probeer hiermee al rekening te houden bij de verdeling van de plaatsen. Als dit niet lukt door de afstandsregels, gebruik dan een kleurencode per groep, bijvoorbeeld alle leerlingen met nood aan verlengde instructie zetten een groene blok op de bank.

Leg de leerstof opnieuw uit: denk hardop, doe voor, werk in kleinere stapjes en gebruik concreet materiaal.

Zorg voor extra materiaal:

- Leer leerlingen werken met de stappenplannen.
- Leer hen gebruik maken van instructiefilmpjes (Met welk doel kijk ik? Wat wil ik te weten komen?).
- Gebruik visuele ondersteuning om het begrip te vergemakkelijken.

Controleer of deze leerlingen het begrepen hebben door vragen te stellen over de leerstof. Je kunt hier ook het wisbordje gebruiken.

Geef leerlingen de kans om even zelfstandig oefeningen te maken en maak dan je hulprondje bij de andere groepen.

DIFFERENTIATIE DOOR UITDAGING:

Deze leerlingen werken alleen of samen rond **uitbreidingsdoelen**. Ze zitten zoveel mogelijk bij elkaar in de buurt. Probeer hiermee ook al rekening te houden bij de verdeling van de plaatsen. Als dit niet lukt door de afstandsregels, gebruik dan een kleurencode per groep, bijvoorbeeld alle leerlingen met nood aan uitbreiding zetten een rode blok op de bank.

Geef deze leerlingen duidelijkheid:

- Wat moeten ze doen?
- Hoeveel tijd hebben ze?
- Mogen ze samenwerken met een chatfunctie of in een online-document op het schoolplatform?
- Wanneer mogen ze hulp vragen?
- Wat als ze klaar zijn?

Gebruik de BBBB-poster: www.klasse.be/195053/zelfsturing-posters-trek-je-plan/

Laat de leerlingen de leerstof diepgaander verwerken. Gebruik hierbij de taxonomie van Bloom: www.schoolmakers.be/wp-content/uploads/2019/02/Bloom-e-course.pdf (pdf 370 kB)

Laat de leerlingen hun oplossingsstrategieën met elkaar bespreken door een chatfunctie, online document op het schoolplatform of een andere digitale tool.

Bied verbeter sleutels aan: je bewaart afstand en spaart tijd uit.

Bezoek de leerlingen tijdens de laatste 5 minuten oefentijd en bespreek de oefeningen.

De resterende tijd dit schooljaar is beperkt. Daarom kun je voor deze leerlingen dit schooljaar overgaan tot het inoefenen van andere doelen in plaats van te verdiepen. Dit moet praktisch en organisatorisch haalbaar zijn voor jou en kan bijvoorbeeld door een persoonlijk contractwerk.

STAP 3: AFSLUITING

Blik met de hele groep even terug: is het doel bereikt? Zo niet, wat moet er dan volgende les gebeuren? Help leerlingen werkpunten formuleren.

Vat de les kort samen.

Gebruik een exit-ticket: www.klasse.be/126690/doel-les-bereikt-meten-exit-ticket/